

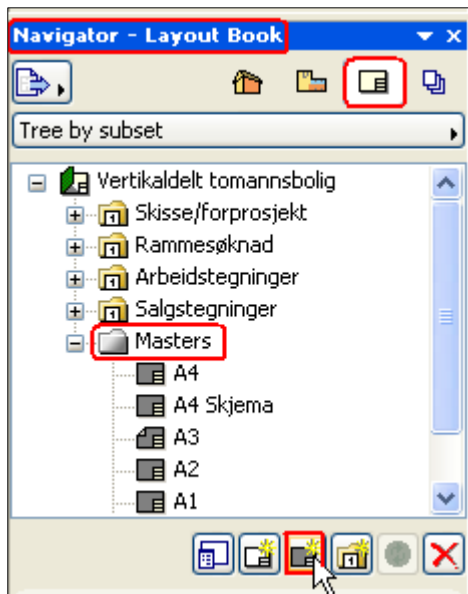
38. Utskrift - Master Layout

Underlag med tittelfelt

Den tredje mappa i *Navigator* er *Layout*. Der samler vi tegningene fra *View Map* for utskrift.

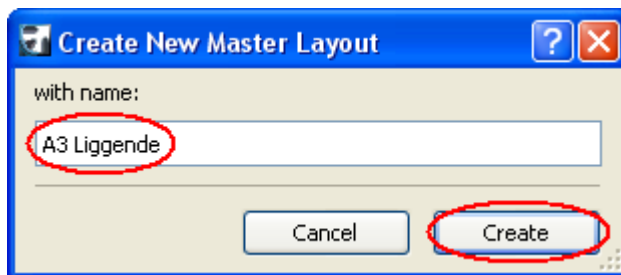
Men før vi kan samle tegningene for utskrift, skal vi lage en underlagstegning med tittelfelt, en *Master* eller en mal. Denne *Masteren* eller malen er det grunnlaget alle de andre tegningene skal legges på.

Vi må derfor først klargjøre malen

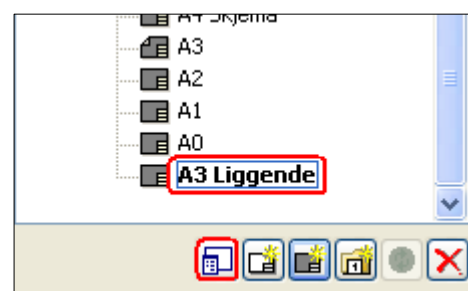
Klikk på *Layout* på *Navigator*.

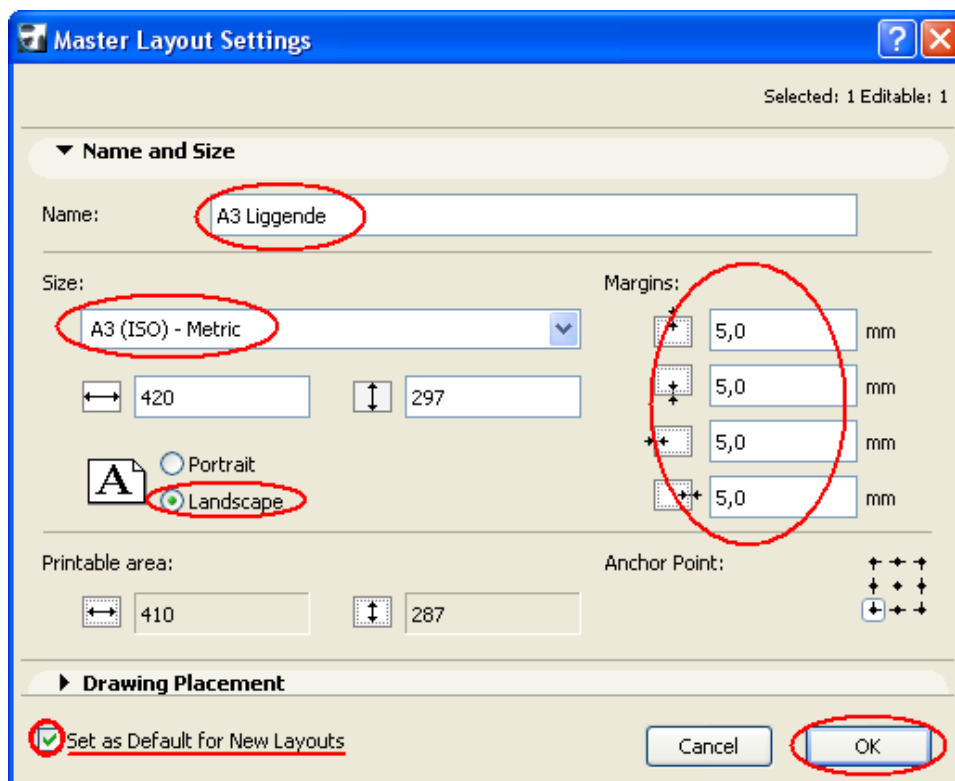
Klikk på ikonet for *New Master Layout* for å lage en nye *Master* (mal).

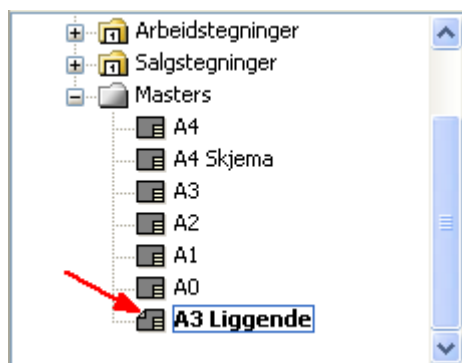
Kall den *A3 Liggende*.
Eller *A4 Liggende* hvis du kun kan printe ut på A4.

Klikk så på *Settings*-ikonet mens den nye *Masteren* er merket. Dette for å gjøre innstillinger.

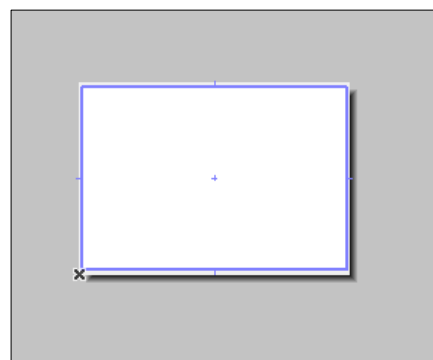

- *A3 (ISO) – Metric*
- Hvis du ikke har en A3-printer, så bruk *A4 (ISO) – Metric*.
- *Landscape* (liggende)
- De fleste printere klarer 5mm marg.
- *Set as Default*: La denne malen bli standard mal.

Etter at du har klikket på OK, skal det bli en liten brett i øverste venstre hjørne av mal-mappa.

Bretten viser at denne malen er *Default master*, en standard mal som alle nye tegninger vil legge seg på.

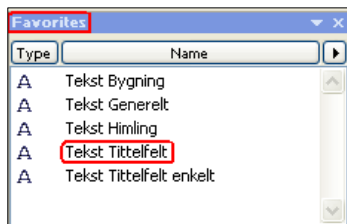
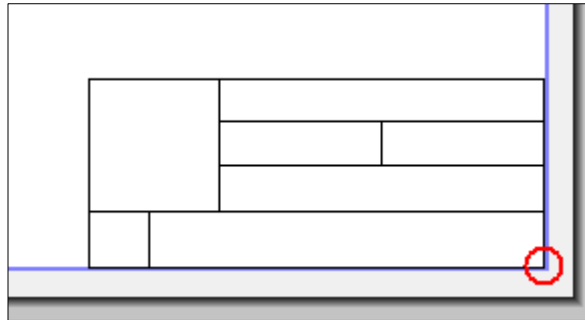
Master

39. Utskrift - tittelfelt

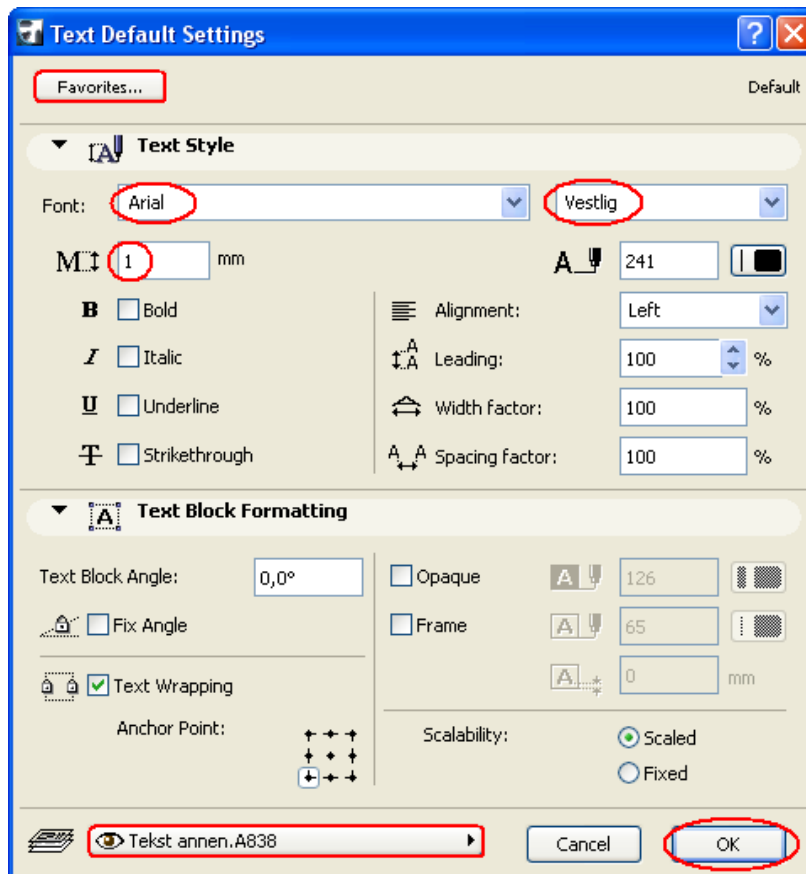
Dobbelklikk på din mal så du får opp mal-arket.

Lag et tittelfelt **på malen**.
Bruk laget *Tittelfelt.A810*.

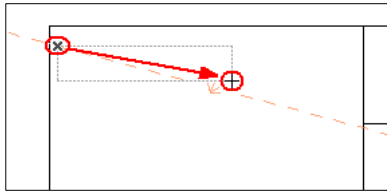
Tegn opp et tittelfelt med strekverktøyet. Det kan se omtrent slik ut →
Legg tittelfeltet i hjørnet av rammen på malen.

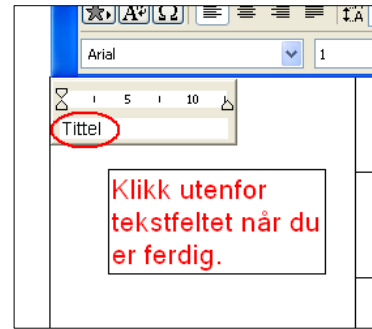
Klikk på tekstverktøyet.
Dobbelklikk på Favoritten *Tekst Tittelfelt*.

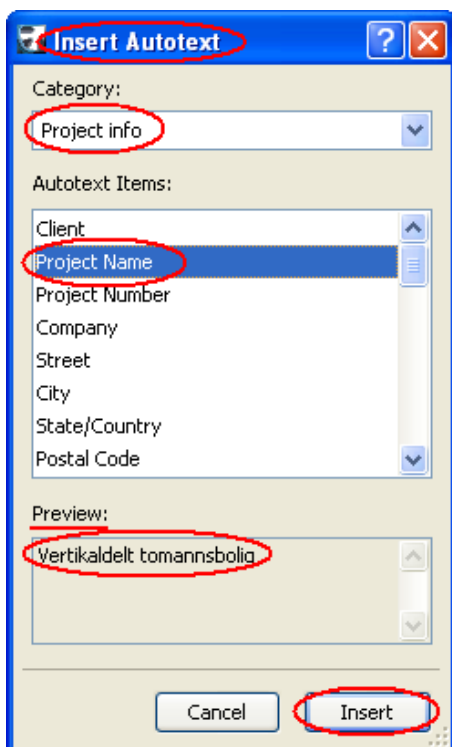
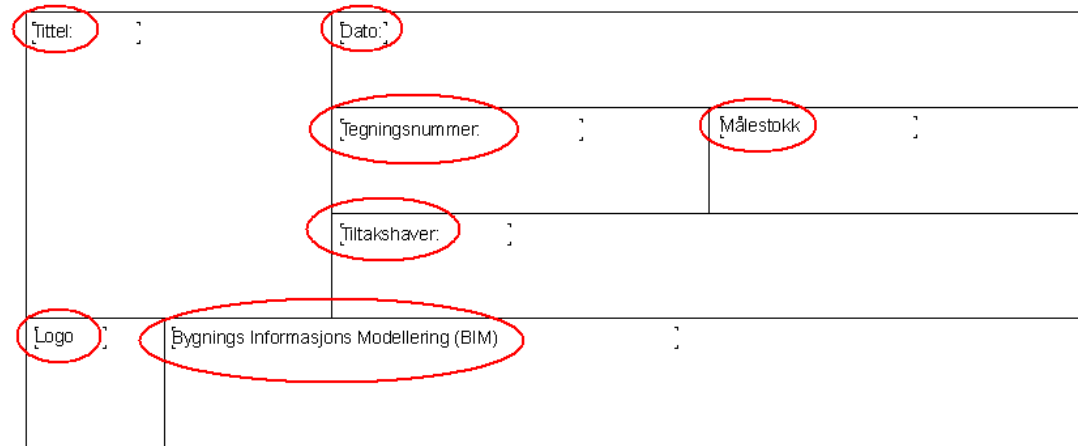
Skriver deretter inn mini-overskrifter for informasjonen i hvert enkelt felt.
På neste side ser du en måte å gjøre det på:

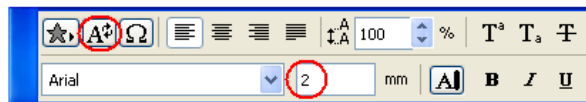
Trekk ut et rektangel, klikk og begynn og skriv.

For å avslutte en tekst, klikk utenfor tekstruta.

Nå skal vi bruke *Autotekst* for å fylle inn de ulike feltene.

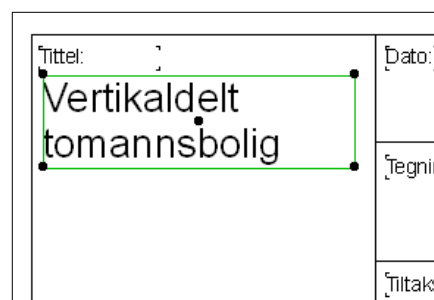
Tekststørrelse 2mm.

Sett inn tekst under *Tittel*.

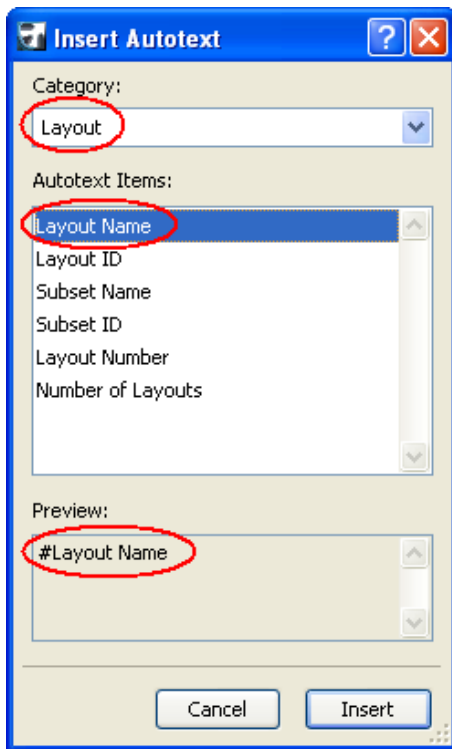
I formateringspaletten velger du symbolet *Insert Autotext* (sett inn autotekst):

Velg Kategorien *Project info* (som du fylte ut i kapittel 36).

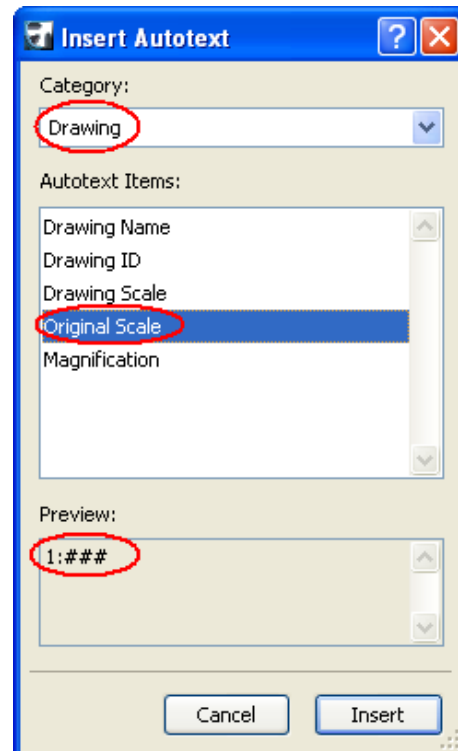

Autotext Items: Velg *Project Name* (som i dette tilfellet er *Vertikaldelt tomannsbolig*)

Under *Dato*, *Tiltakshaver* og *BIM (Tegner)* legger du inn tekst fra *Project info*.

Under *Tegningsnummer* og *Tittel* legger du inn tekster fra *Layout*.
Under *Målestokk* legger du inn tekster fra *Drawing*.

Du kan også sette inn en logo eller bilde med *Figure tool* (figurverktøyet).

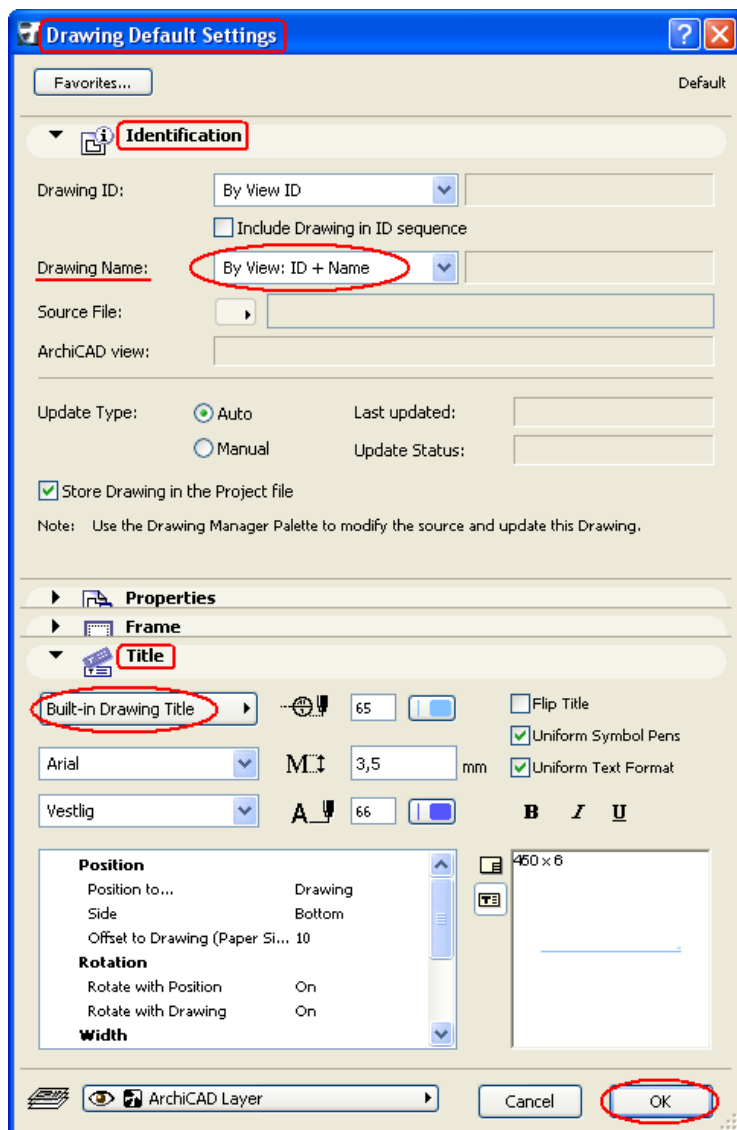

Du må selv justere størrelsen på teksten slik at den passer til de ulike feltene.

Tittel: Vertikaldelt tomannsbolig		Dato: 2007-10-14	
#Layout Name		Tegningsnummer: #LayNo	Målestokk: 1:###
Tiltakshaver: Gaudernack/Sundfør			
	Bygnings Informasjons Modellering (BIM) Ditt navn		

#Layout Name, #LayNo og 1:### betyr at disse tekstene forandrer seg for hver enkelt tegning.
Nå er tittelfeltet klargjort.

40. Utskrift – Layout Book

Nå skal vi dra tegningene over på *Layout Book*.

Først skal vi sørge for at hver tegning på Layoutarket får en egen undertittel som viser målestokk og navn.

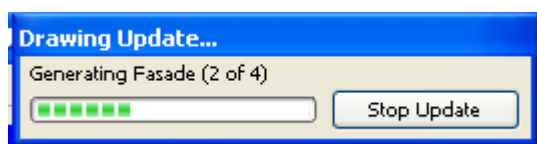
Aktiver *Drawing Tool* mens du har framme *Malen/Masteren* du laget tittelfelt på i forrige kapittel.

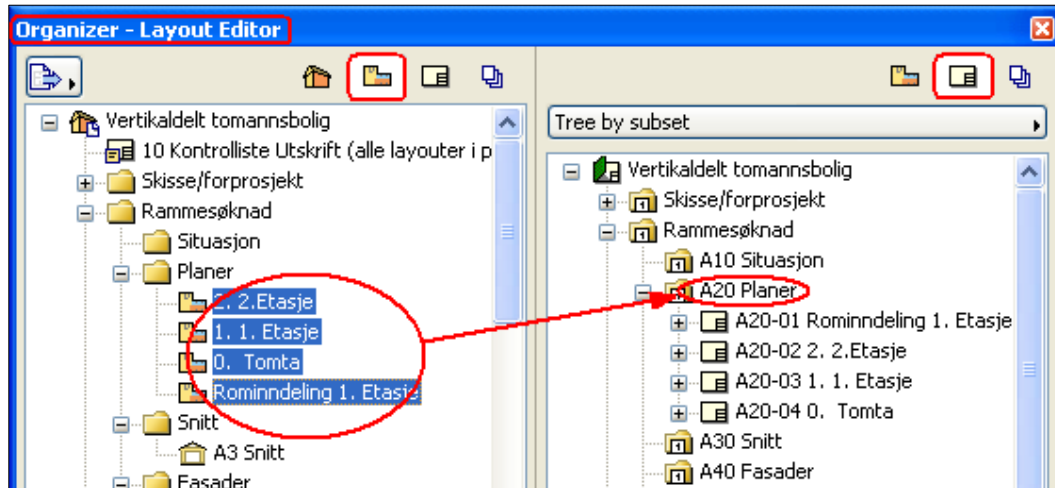
Sett *Default Settings* til følgende:

Drawing Name:
By View:
ID + Name

Title:
Built-in Drawing Title.

Dette gir en tittel under hver tegning.

Dra over mappene i *View Map* til *Layout* slik at mappestrukturen blir lik.

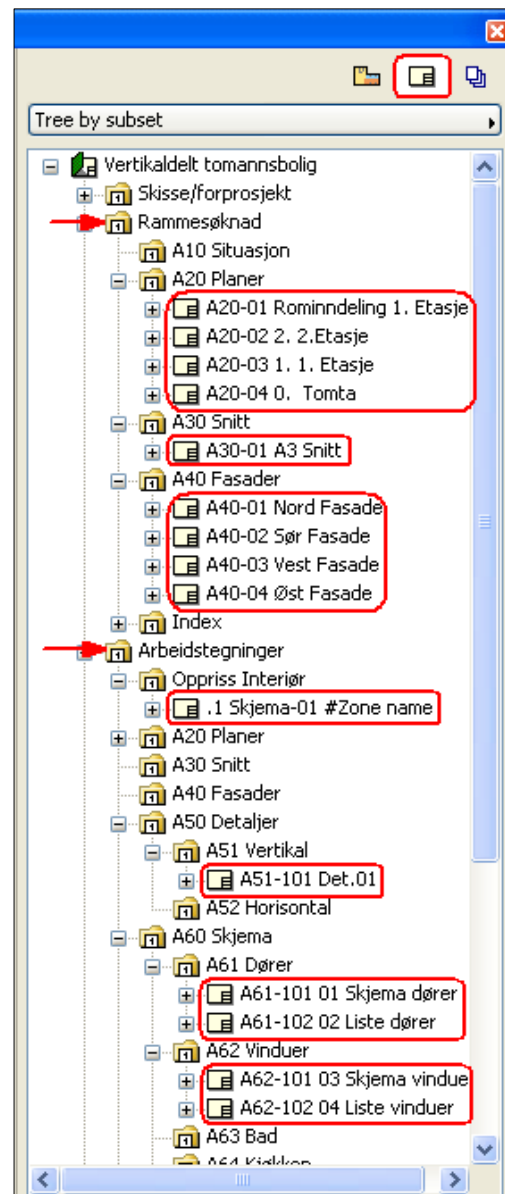
Det må lages en ny mappe under *Arbeidstegninger*, *Oppriss Interiør*, akkurat som du gjorde i *View Map*. Dette for å få plass til opprisset av kjøkkenet.

Det skal se omtrent slik ut:

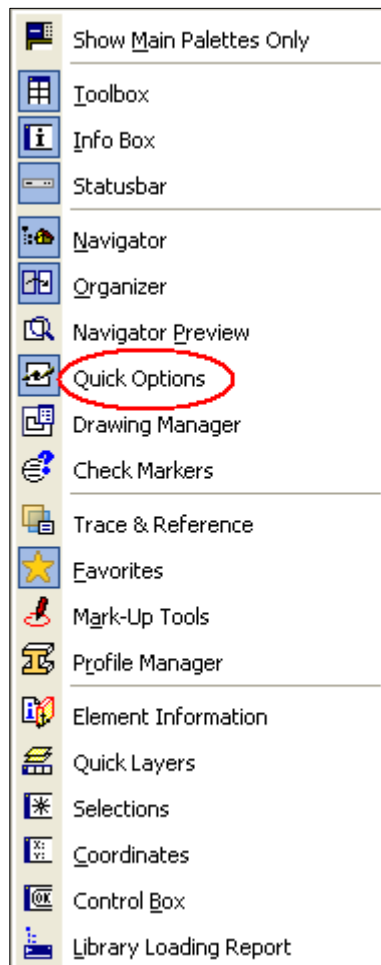
Vi har valgt å legge tegningene inn på to hovedmapper: *Rammesøknad* og *Arbeidstegninger*.

Dette først og fremst fordi det er forhåndslagete mapper.

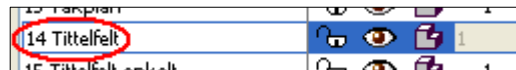
Men man kan like gjerne lage en egen mappestruktur. Det viktige er å ha orden i strukturen.

Du kan oppleve å "miste" deler av tittelfeltet ditt når du er i *Layout*.

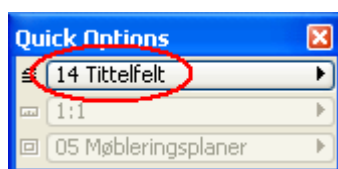
Hvis du gjør Lagskombinasjonen 14 *Tittelfelt* aktiv, vil du igjen se tittelfeltet i *Layout*.

En grei måte å raskt sjekke (og forandre) *lagskombinasjoner*, *målestokk* og *Model View*, er å bruke *Quick Options*.

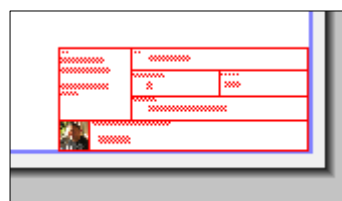
Hvis *Quick Options* ikke vises, klikk på *Window* og så *Palettes*. Da kommer menyen til venstre opp.

Klikk på *Quick Options*, og det vil komme opp en liten boks som du kan plassere hvor du vil.

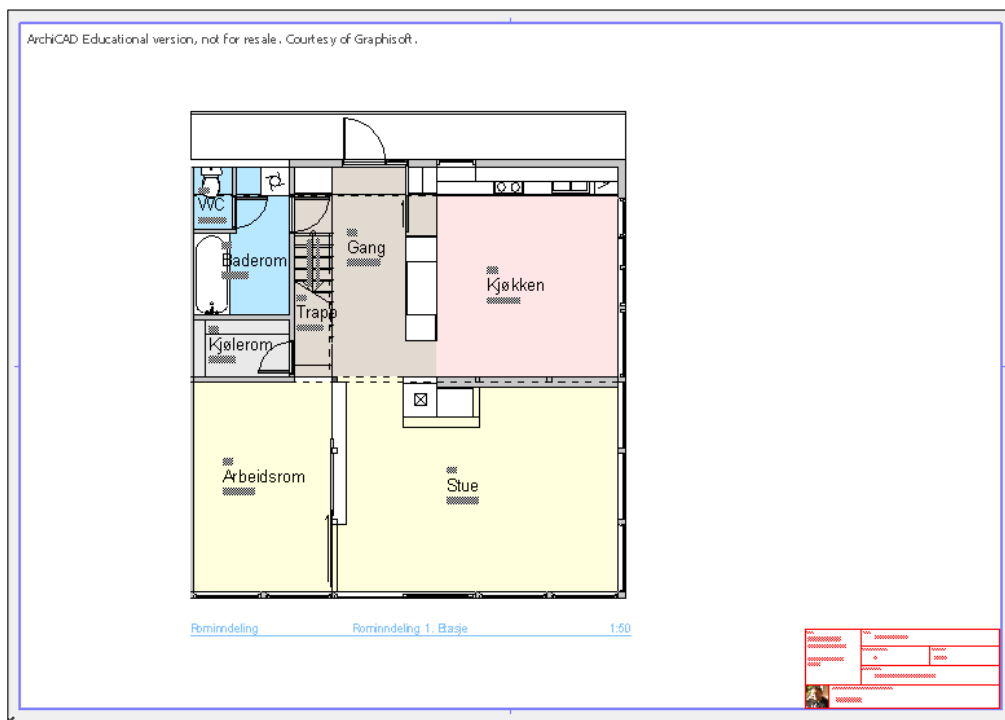
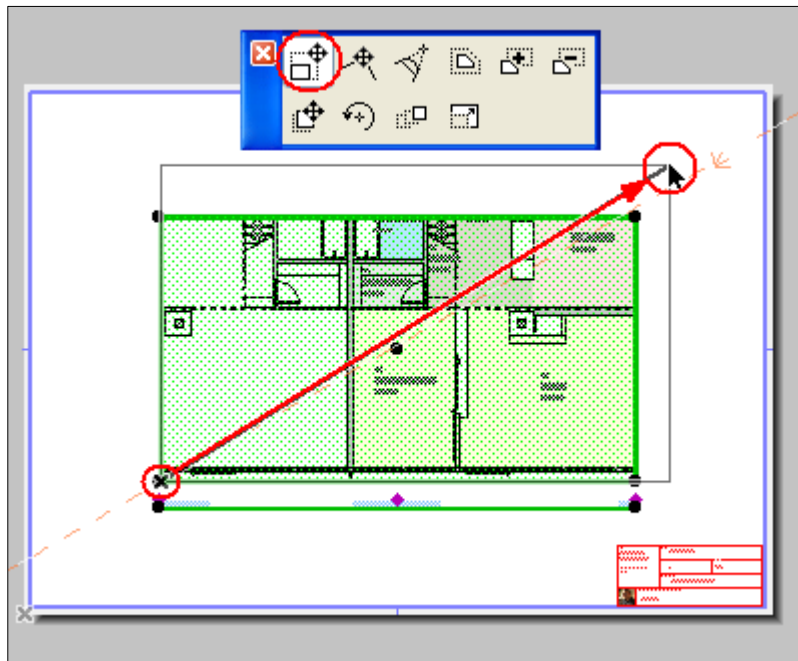
Quick Options

..og tittelfeltet er synlig igjen...

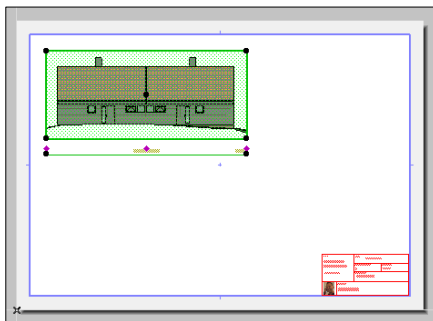
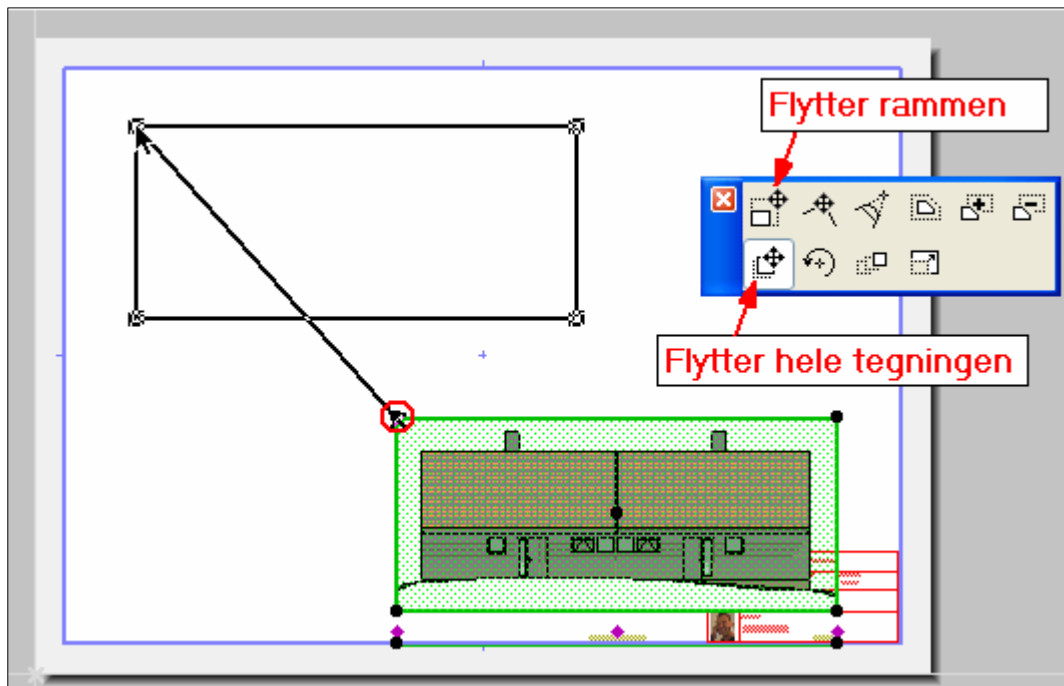
41. Utskrift – justering

Når vi har fått overført alle tegninger, kan vi lukke *Organizer*. Ser på den første tegningen, ser vi at ikke hele er kommet med. Men den ligger bare gjemt. Merk tegningen og klikk på et hjørne. Det dukker opp en palett. Velg ikonet for å justere selve rammen.

Dobbelklikk deretter på Layoutarket *Fasade Nord*.

Fasadetegningen av *Fasade Nord* kommer opp. Du kan flytte tegningen rundt på Layoutarket. Du kan også innskrenke eller øke rammen rundt tegningen.

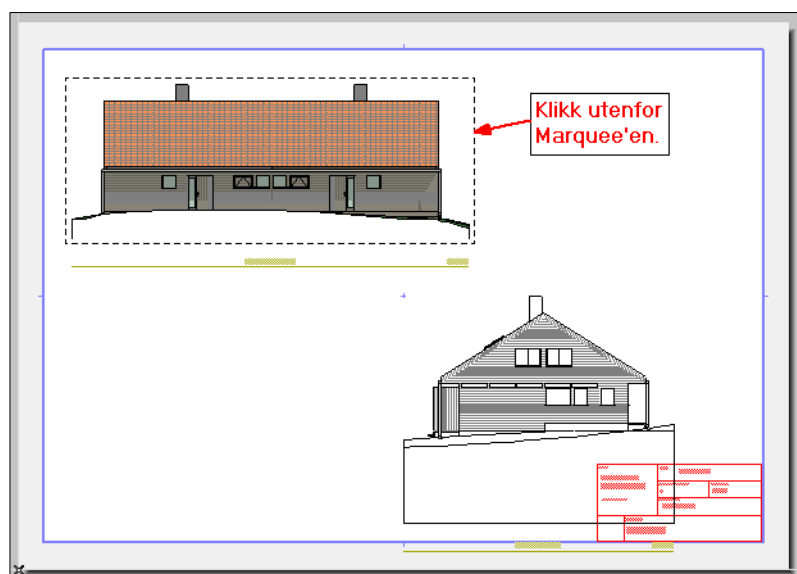

Vi vil samle to tegninger. Kopier *Fasade Nord* ved å bruke *Ctrl+C* (mens *Fasade Nord* er merket).

Dobbelklikk så på Layoutarket *Fasade Øst* i Navigator.

Lim inn *Fasade Nord* med *Ctrl+V*.

Klikk utenfor *Marquee*-feltet én gang for å fjerne *Marquee*'en.

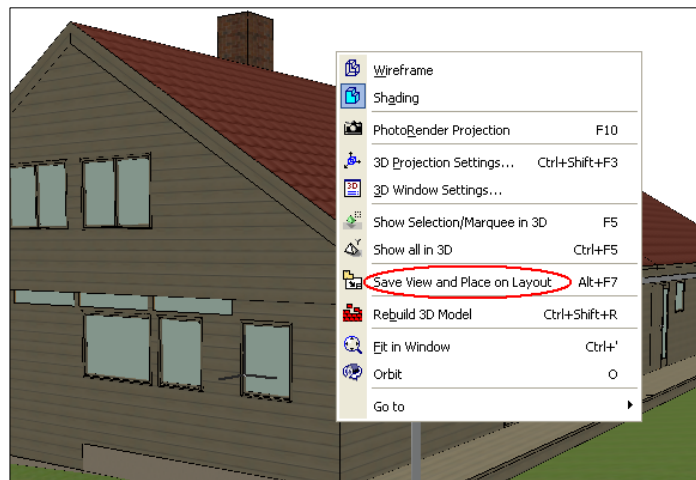
Flytt tegningene slik at det ser ryddig ut.

Husk at det på utskriften vil komme et felt øverst til høyre som viser at dette er en studentversjon.

Vi kan også legge inn 3D-tegninger. Gå til et perspektiv av huset du er fornøyd med, gjerne fra nordøst.

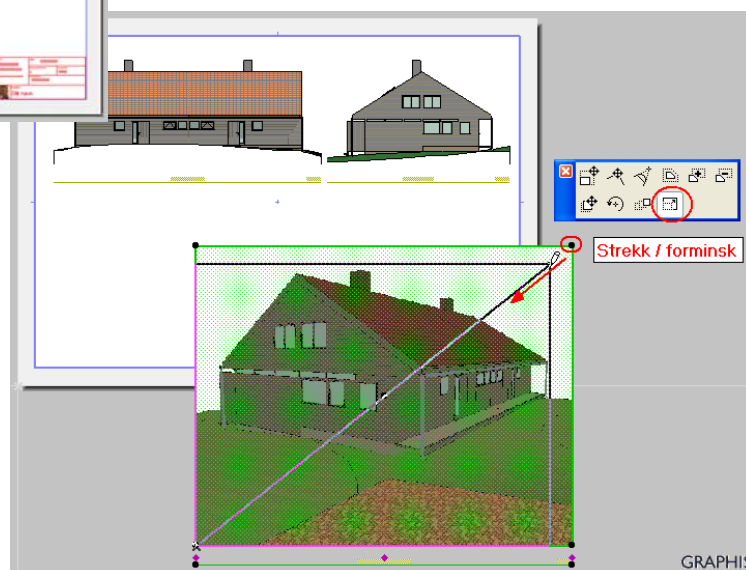
Høyreklikk utenfor tegningen og velg *Save View and Place on Layout*.

Lagre dette bildet og plasser det på et Layoutark.

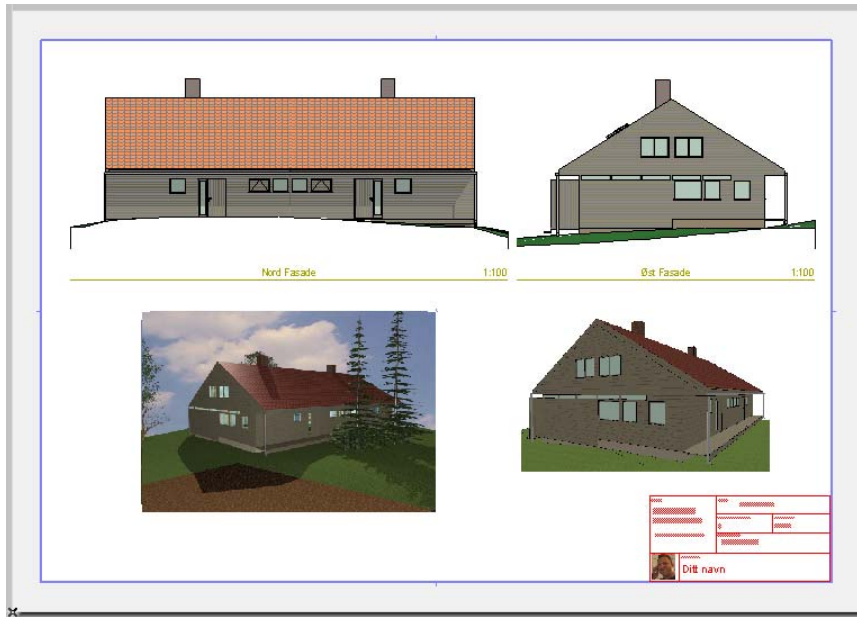
Du kommer automatisk til det sist brukte Layoutarket.

Bruk *Stretch*-ikonet for å forminske 3D-bildet.

Plasser 3D-bildet på et passende sted på Layoutarket..

Du kan også plassere et rendert bilde her. Render et bilde. Klikk *Ctrl+A* for å merke det renderte bildet. Klikk så *Ctrl+C* for å kopiere.

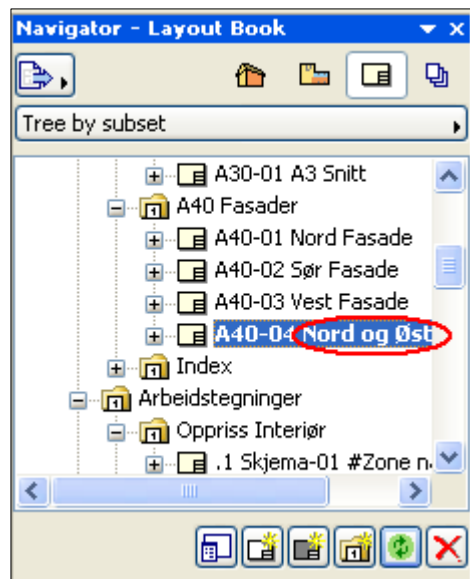

Gå til Layoutarket. Klikk så *Ctrl+V* for å lime inn.

Klikk en gang utenfor det renderte bildet.

Strek og plasser bildet der du vil ha det.

Lag nytt navn på mappa du har samlet fasadene i (*Rename Layout*).

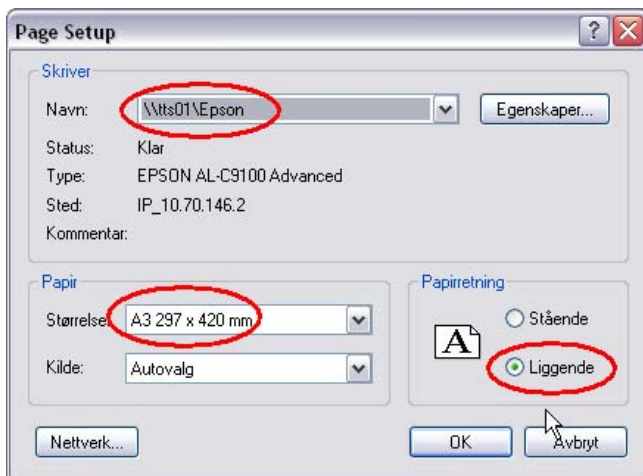
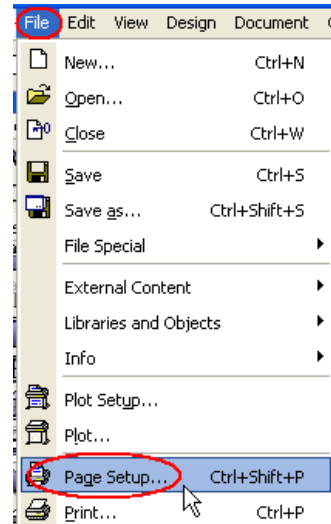

Kall mappa for eksempel *Nord og Øst Fasade*

Tittel: Vertikaldelt tomannsbolig Nord og Øst Fasade	Dato: 2007-10-14	
	Tegningsnummer: 12	Målestokk 1:100, 1:200
	Tiltakshaver: Gaudernack/Sundfør	
	Bygnings Informasjons Modelling (BIM) Ditt navn	

Tittelfeltet kan nå se omtrent slik ut.

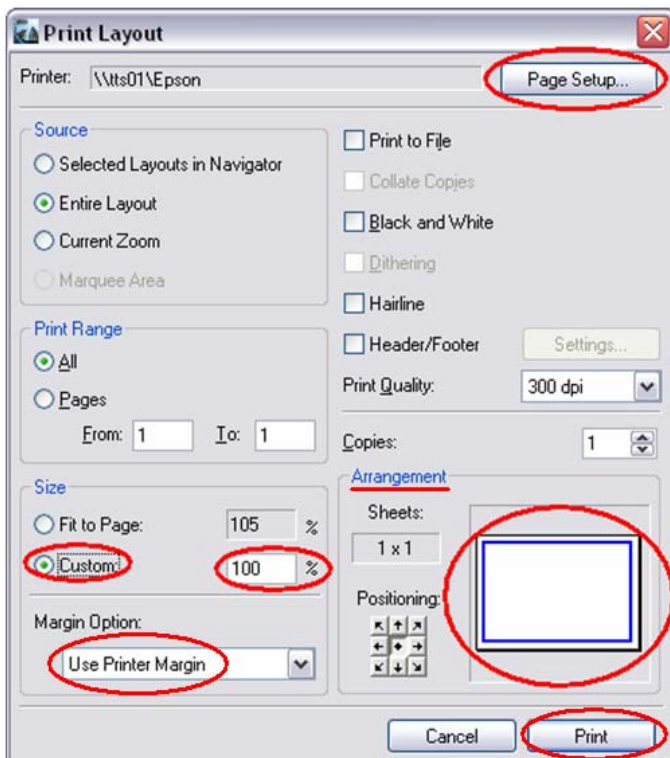
Så skal vi skrive ut tegningene.
Først sjekker vi ut skriverinstillingene:
File / Page Setup:

Finn fram til riktig printer

Størrelse: A3
(eller A4 om du ikke har en A3-printer)

Papirretning: Liggende

Trykk *Ctrl+P*

Du får opp denne dialogboksen.

Arrangement:
Det blå rektangelet skal være innenfor det svarte for at tegningen skal havne på ett ark (og ikke bli delt opp og havne på flere ark).

Custom 100% for å få 100% nøyaktighet i målestokk.

Use Layout Margin kan være nødvendig av og til.

Print!